

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня
доктора філософії**

05.06.2024 року

Разова спеціалізована вчена рада Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» на підставі прилюдного захисту дисертації «Механізм подолання диференціації розвитку сільських територій» за спеціальністю 051 «Економіка» 05 червня 2024 року.

Шебештень Едіна Гейзівна, 1980 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2002 році ДВНЗ «Ужгородський національний університет» за спеціальністю «Економіка підприємства». Навчається в аспірантурі ДВНЗ «Ужгородський національний університет» з 2020 року за спеціальністю 051 Економіка.

Працює в Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II на посаді викладача з 2019 року по теперішній час.

Дисертацію виконано у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород. За результатами перевірки та аналізу дисертації за допомогою програми Unichesk ознак академічного плагіату виявлено не було. Науковий керівник – Герзанич Віталій Михайлович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та торгівлі Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет».

Здобувачка має за темою дисертації 4 статті у наукових фахових виданнях України, та 6 наукових праць, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

1. Герзанич В., Шебештень Е. Сільські території: визначення сутності та змісту. *Геополітика України: історія і сучасність*: збірник наукових праць,

Ужгород, 2021. Вип. 1 (26). С. 180-188. 0,95 д.а. *Особистий внесок: досліджено наукові авторські підходи до поняття «сільські території».* – 0,55 д.а.

URL: <http://geopolitics-of-ukraine.uzhnu.edu.ua/article/view/241684>

2. Шебештень Е.Г., Любка В.В. Останні тенденції та чинники впливу на розвиток сільських територій в контексті євроінтеграційних процесів. *Науковий вісник УЖНУ*. 2022, випуск 44. С. 127-132. (Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство). 0,48 д.а. *Особистий внесок: сформовані тенденції розвитку сільських територій.* – 0,24 д.а.

URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/44_2022ua/22.pdf

DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-44-20>

3. Шебештень Е. Складові розвитку сільських територій. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Серія економічна. Серія юридична. 2022. Вип. 35. С. 82-87. - 0,84 д.а.

URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/686>

DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7601571>

4. Шебештень Е. Г., Пилипець С.І. Ресурсний потенціал сільських територіальних громад. *Науковий вісник ОНЕУ*, 2023. №11-12. С.159-166. 0,86 д.а. *Особистий внесок: досліджено ресурси територіальних громад.* – 0,43 д.а.

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/59185>

DOI: <https://10.32680/2409-9260-2023-11-12-312-313-159-166>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Ганущак-Єфіменко Людмила Михайлівна – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, Київського національного університету технологій та дизайну (офіційний опонент).

Зауваження Ганущак-Єфіменко Л.М.:

1. У розділі 1 наведено інформацію щодо універсальних ендегенних та екзогенних чинників, що впливають формування платформи диференціації розвитку сільських територій, в основу якої покладено розмежування сільських територій за видами. Бажано було б в роботі акцентувати увагу і виокремити ті

з них, котрі чинять найбільший вплив, є пріоритетними та першочерговими при формуванні платформи збалансованого розвитку сільських територій України.

2. Доцільно зауважити, що сформований рейтинг конкурентоспроможності досліджуваних громад і побудований багатокутник конкурентоспроможності найбільш перспективних територіальних громад Закарпатської області надав змогу в авторській роботі розробити матрицю «варіативність × стратегія», у межах якої для кожного з регіонів Закарпатської області та в межах рівнів конкурентоспроможності територіальних громад запропоновано стратегії розвитку останніх, проте в роботі також варто було зазначити про які саме стратегічні першочергові програмні заходи іде мова, і який вплив вони можуть здійснити на розвиток сільських територій в Україні в умовах воєнного та повоєнного відновлення.

Зауваження не впливають на наукову цінність роботи.

Бочко Олена Юріївна – доктор економічних наук, професор кафедри маркетингу і логістики Інституту економіки і менеджменту, Національного університету "Львівська політехніка" (офіційний опонент).

Зауваження Бочко О.Ю.:

1. У першому розділі роботи досліджуючи методологічні основи процесів розвитку сільських територій, зважаючи на багатоаспектність і комплексність об'єкта та предмета дослідження, автор вказує на розмаїття наявних підходів до визначення поняття «сільські території». Аналізуючи підходи і відповідні їм визначення, відзначає, що недоліком переважної більшості підходів є те, що кожен із них визначає це поняття лише з однієї позиції та розглядає питання під одним ракурсом (с.34). В даному аспекті вважаємо, що у дослідженні варто було не лише висвітлити необхідність доповнення одного підходу іншим, але й вказати покрокові етапи дослідження на основі вдосконаленої методики, що зробило би представлене дослідження більш структурованим та логічним.

2. На сторінці 43 дисертації авторка зазначає, що основними структурними елементами розвитку сільських територій є територіальні громади, місцевий бізнес і громадянське суспільство в межах певної території

(рис.1.5). При цьому відзначає, що інтереси населення громади повинна підтримувати держава в особі її органів. В подальшому в дисертації достатньо широко висвітлена сутність та зміст державної підтримки розвитку сільських територій, тоді як інші елементи в даному випадку залишаються поза увагою, однак роль та значення останніх в умовах децентралізації важко переоцінити через їх здатність впливати на ступінь ефективності подолання диференціації та розвитку сільських територій, тож доцільно було приділити більше уваги даній частині дослідження.

Зауваження не впливають на наукову цінність роботи.

Газуда Леся Михайлівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, підприємництва та торгівлі ДВНЗ «УжНУ» (рецензент).

Зауваження Газуди Л.М.:

1. Авторкою в процесі розмежування сільських територій (с. 39) наведено платформу диференціації розвитку сільських територій, яка охоплює широкий спектр факторів, що окреслює практичну цінність роботи. Разом з тим, в роботі не зазначено ким здійснюватиметься моніторинг та порівняння щодо рівня соціально-економічного й екологічного розвитку сільських територій, а також прийматимуться управлінські рішення за отриманими результатами.

2. На рис. 1.11 авторкою зображено складові середовища функціонування сільських територій, з чим ми погоджуємося, однак вважаємо за доцільне доповнити перелік чинників впливу таким блоком як людські ресурси, що є важливим за сучасних умов господарювання і розвитку територій.

Зауваження не впливають на наукову цінність роботи.

Готра Вікторія Вікторівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, підприємництва та торгівлі ДВНЗ «УжНУ» (рецензент).

Зауваження Готри В.В.:

1. На рис. 1.3. автором наведено логіко-змістове насичення дефініції «сільські території», де зазначено концептуальні особливості даного поняття.

Цілком погоджаючись з наведеними складовими, вважаємо за доцільне доповнити предиктори розвитку сільських територій такими складовими як підвищення підприємницької та інноваційної активності.

2. У таблиці 1.2 (стор.45) автором наведено суб'єкти впливу на розвиток сільських територій. На наш погляд, доцільно було до числа ключових суб'єктів віднести також саму територіальну громаду, що визначає напрями свого розвитку та володіє відповідними повноваженнями.

Зауваження не впливають на наукову цінність роботи.

Пітюлич Михайло Михайлович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки і підприємництва Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (голова разової спеціалізованої вченої ради).

Відмічена актуальність, наукова новизна, теоретичне та практичне значення. Зауважень не вказано.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради

«Проти» 0 членів ради

«Утримались» 0 членів ради

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Шебеіштень Едіні Гейзівні ступінь доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради:

Михайло Пітюлич
Михайло ПІТЮЛИЧ